

**Kutatási adatok tulajdonlásának, copyrightjának,
megosztásának jogi helyzete az MTA-n
belül**

Szellemitulajdon-kezelési szabályzatok:

- a) MTA központi (1/2013. II. 18. elnöki határozat)
- b) Kutatóintézeti szabályzatok: MTA Alapszabály 66. § (6) bekezdés – a központi szabályzattal összhangban

A szabályzatok alanya:

a) az akadémiai közalkalmazott kutató (3. §/ D);

A szabályzatok tárgya:

a) iparjogvédelmi megoldás;

b) szerzői mű;

c) know-how (12. §);

ami a munkaköri kötelezettség részeként jött létre (21. §).

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

1. A szerzői mű ismertetése (45. §)

- a) a szerzői mű címe,
- b) a mű;
- c) a szerzői mű alkotóinak a neve, személyi azonosításukra alkalmas adatok, az alkotóknak a mű létrehozásában való közreműködésének az aránya;
- d) a szerzői mű felhasználásával kapcsolatos alkotói elképzelések, különös tekintettel a szerző általi önálló hasznosítás igényére;
- e) szerződéses kötelezettségek.

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

2. A munkáltató igazolása (28. §)

- a) a szerző tájékoztatása a jogi státusról,
- b) Az önálló felhasználás konzekvenciáiról
- c) ...;

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

3. A mű befogadása a munkáltató által (46. §)

- a) a szerző tájékoztatása 90 napon belül,
- b) tájékoztatás arról hogy a szerző szabadon felhasználhatja a művét;

vagy, KIVÉTELESEN

- c) munkáltató maga kívánja felhasználni a művet.

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

4. A mű visszaszáll a szerzőre, ha (41, 46. §§)

- a) a munkáltató bármikor lemondhat a jogról;
- b) a munkáltató 4 éven belül nem teremti meg a tényleges felhasználás feltételeit;
- c) jelentős változtatás, amivel a szerző nem ért egyet:
  - eredeti mű: szerző maga használja fel;
  - megváltoztatott mű: munkáltató (a szerző nevének mellőzését kérheti) használja fel.

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

5. A nyilvánosságra hozatal (47. §)

- a) az átadás a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulás;
- b) a visszavonás a munkáltatóval szemben hatálytalan, de kérheti a szerző a neve mellőzését.

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

6. A szerző és az MTA névjoga (48. §)

- a) saját nevének használatáról maga dönt;
- b) a munkáltató is maga dönt erről.

Egyikük sem tagadhatja meg a másik névfeltüntetői igényét. (Ha a szerző maga használja fel a művet, munkáltatói engedély szükséges annak neve használatához.)

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

7. Vagyoni jogok gyakorlása, felhasználás (51. §)

- a) **FŐSZABÁLY:** a munkáltató szerző számára is lehetővé teszi a vagyoni jogok önálló gyakorlását;
- b) korábban megkötött szerződéses kötelezettség esetén: csak a munkáltató gyakorolhatja;
- c) a szerzőtől megrendelte a jövőben megalkotandó művet: csak a munkáltató gyakorolhatja;
- d) a szerzőnek bármely módon visszaszármasztott mű: csak a szerző gyakorolhatja.

A szerzői művekkel kapcsolatos szabályok

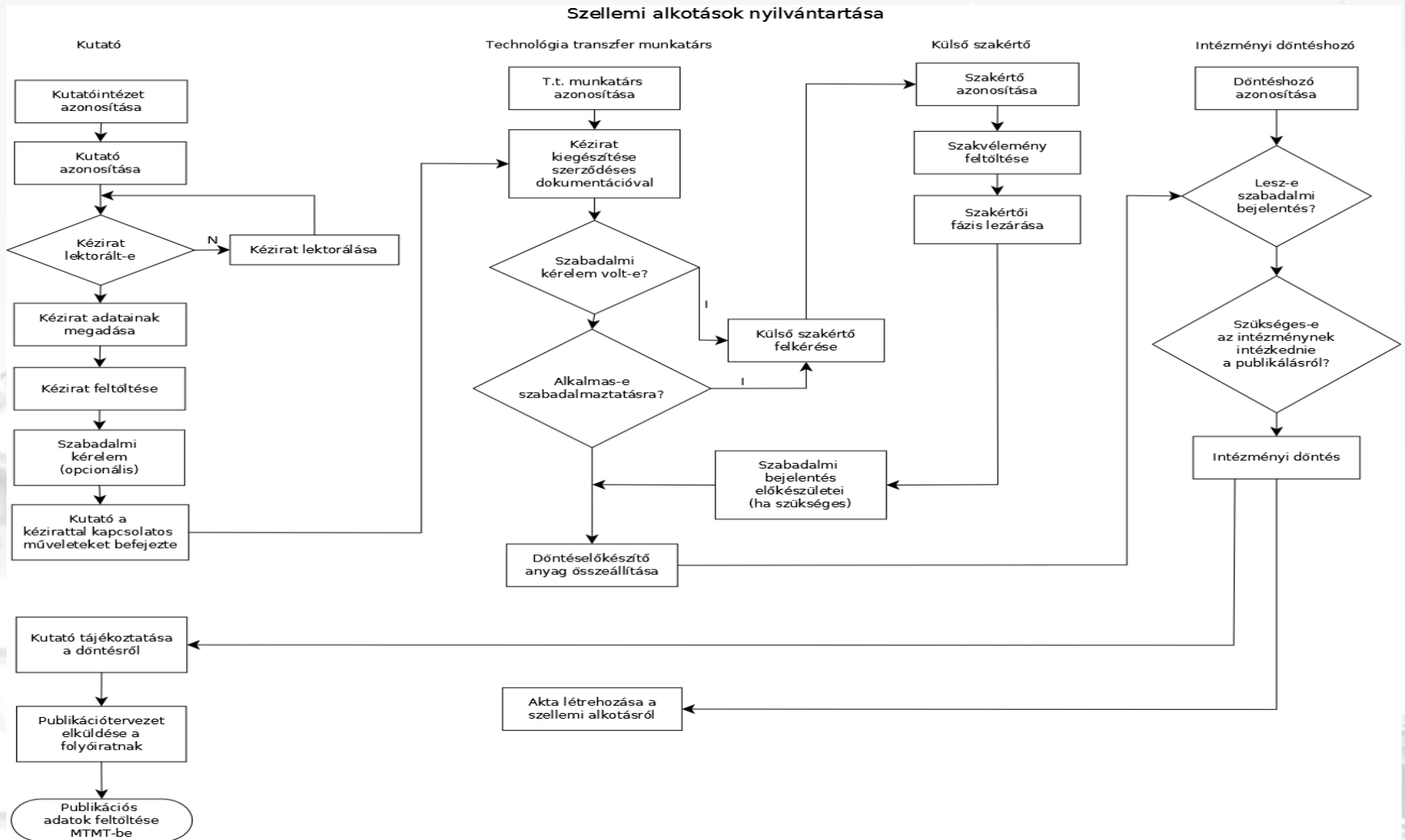
8. Egyedi megállapodások (49, 53. §§)

- a) A munkáltató az átvétellel egyidejűleg a szerzőnek egyedi szerződéses ajánlatot tehet;
- b) A szerző az ismertetéskor egyedi javaslatot tehet.

A szellemi alkotások nyilvántartása (56.§)

„A nyilvántartást úgy kell végrehajtani, hogy az összhangban legyen az MTA, illetve az akadémiai költségvetési szerv rendszeres adatszolgáltatási kötelezettségeivel, és ne okozzon indokolatlan mértékű adminisztrációs terhet. A szellemi alkotások felsorolásszerű nyilvántartása nem mellőzhető.”

2015. május 14. - MTA Könyvtár és Információs Központ

A szellemi alkotások nyilvántartása

1. lépés: A kézirat: olyan publikáció tervezet, amely már átesett az intézménynél szokásos belső ellenőrzési (lektorálási stb.) folyamaton, tehát már nem változik meg belső okokból. Bizalmasan kezelendő.

A szellemi alkotások nyilvántartása

2. lépés: A kézirat on-line felületre történő feltöltése:

- a) a kézirat szövege;
- b) a szerzők és szerzőségi eszmei hányaduk; (ha nem adják meg, akkor automatikusan egyenlő)
- c) kollaborációban történt-e az alkotás? Kivel?
- d) szerződéses kötelezettségről tud-e?
- e) akar-e szabadalmazni? (I/N)

A szellemi alkotások nyilvántartása

3. lépés: A technológia-transzferrel megbízott munkavállaló
- a) megnézi a feltöltött anyagokat;
  - b) hozzáfűzi a szerződéses dokumentációt (ipari kutatási szerződés, pályázati támogatási vagy konzorciumi szerződés);
  - c) a 2. lépés e) pontja esetén intézkedik a szabadalmi bejelentést megelőző döntések előkészítéséről;
  - d) KIVÉTELES ESETBEN szabadalmazni nem kívánt anyagnál is megvizsgálja, volna-e helye szabadalmazásnak (pl. ahol ipari megrendelés alapján történt a kutatás).

A szellemi alkotások nyilvántartása

4. lépés: A technológia-transzferrel megbízott munkavállaló szükség esetén saját belátása és költségvetése szerint igénybe veszi a külső szakértő segítségét. A szakértő számára a technológia-transzferrel megbízott munkavállaló on-line elérhetővé teszi:

- a) a feltöltött dokumentációt;
- b) a szerződéses anyagokat.

A szellemi alkotások nyilvántartása

5. lépés: A szakértő állást foglal a következő kérdésekben:

- a) szabadalmazható-e a megoldás;
- b) új-e a megoldás;
- c) mik a szerzőség visszaigazolt arányai, van-e bizonytalanság velük;
- d) melyek a vállalt szerződéses kötelezettségek, ennek megfelelően indulhat-e a publikáció (I/N).

A szakértő a szakvéleményt feltölti az on-line felületre.

A szellemi alkotások nyilvántartása

6. lépés: A technológia-transzferrel megbízott munkavállaló on-line elkészíti a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó döntés-előkészítő anyagot, ami:

- a) a feltöltött dokumentáció;
- b) a szerződések;
- c) a szakértői vélemény;
- d) összefoglalása annak, hogy
- da) az intézményi szabadalmi bejelentés lehetséges-e, kötelező-e, indokolt-e;
- db) KIVÉTELES ESETBEN az intézménynél indokolt-e érvényesíteni a szerzői mű intézményi úton történő publikálására/szabad hozzáférésűvé tételre vonatkozó jogot (pl. tananyagfejlesztés).

A szellemi alkotások nyilvántartása

7. lépés: Az intézményi döntéshozó (személy vagy testület) meghozza a szükséges döntéseket, és további döntéseket (pl. díjazási ajánlat a kutatónak) is hozhat.

A szellemi alkotások nyilvántartása

8. lépés: A technológia-transzferrel megbízott munkavállaló on-line elérhetővé teszi a kutató számára az intézményi döntést, és egy részletes tájékoztatót a szellemi tulajdonjogok gyakorlására vonatkozóan. A tájékoztató a következőket tartalmazza:

...

c) tájékoztatás arról, hogy az anyaintézmény gyakorol-e szabadalmi jogot; (I/N)

d) találmányi díjazás ismertetése;

e) tájékoztatás arról, hogy az anyaintézmény kezdeményez-e önállóan publikációt (pl. szakkönyv kiadása), szabad hozzáférést;

...

f) az intézményi névhasználat szabályainak ismertetése;

...

g) szerzői műveknél szerző vagyoni jogainak gyakorlásának engedélyezésére irányuló nyilatkozat. Ez alapján adhatja le a szerző a publikáció tervezetét a folyóiratnak.

A szellemi alkotások nyilvántartása

8. lépés: A technológia-transzferrel megbízott munkavállaló on-line elérhetővé teszi a kutató számára az intézményi döntést, és egy részletes tájékoztatót a szellemi tulajdonjogok gyakorlására vonatkozóan. A tájékoztató a következőket tartalmazza:

...

c) tájékoztatás arról, hogy az anyaintézmény gyakorol-e szabadalmi jogot; (I/N)

d) találmányi díjazás ismertetése;

e) tájékoztatás arról, hogy az anyaintézmény kezdeményez-e önállóan publikációt (pl. szakkönyv kiadása), szabad hozzáférést;

...

f) az intézményi névhasználat szabályainak ismertetése;

...

g) szerzői műveknél szerző vagyoni jogainak gyakorlásának engedélyezésére irányuló nyilatkozat. Ez alapján adhatja le a szerző a publikáció tervezetét a folyóiratnak.

Díjazás, motiválás

A szellemi alkotást létrehozó személyt a szolgálati vagy alkalmazotti szellemi alkotás hasznosítása és/vagy felhasználása esetén a kutatóhely szellemi tulajdonkezelési szabályzatában meghatározott mértékű díjazás illeti meg.

Ki fizeti a díjat?

- a) a munkáltató akadémiai költségvetési szerv;
- b) közös oltalom: a hasznosító szellemitulajdonjogosulttárs az MTA alkotóit méltányos díjazásban részesíti.

A díjazás alapja: írásbeli szerződés = találmányi díjszerződés

A díj mértékének megállapítása során számításba vehető tényezők:

- a) a munkavállaló munkaköri kötelezettsége;
- b) a munkáltatónak a szellemi alkotás létrehozatalához való hozzájárulása;
- c) az a körülmény, hogy a szellemi alkotást egy vagy több alkotó hozta létre;
- d) az alkotó szervezetten belüli beosztása, így különösen vezető pozíciója;
- e) a szellemi alkotás potenciális piaci értéke;
- f) a munkáltató rendelkezésére álló költségvetési források.

Melyek a díjkulcsok felső határai?

- a) iparjogvédelmi oltalomban részesíthető szellemi alkotások esetén maximum 30 %,
- b) egyéb szellemi alkotások esetén (szerzői jogi védelemben részesülő művek) esetén maximum 60 % a nettó nyereségből az összes alkotóra számítva.

Fix díjazás is választható.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!